

آئین‌نامه نظارت و ارزیابی عملکرد واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد

ماده (۱) مقدمه:

مرکز رشد واحدهای فناوری علاوه بر تأمین زیرساخت‌های حمایتی و ارائه خدمات پشتیبانی به واحدهای فناوری مستقر، به دلیل داشتن دو رسالت نظارت (Monitoring) و هدایت و سرپرستی (Mentoring) می‌بایست بر طبق یک برنامه‌ریزی معین و با در اختیار داشتن اصول و قواعد تعریف شده در دوره‌های مشخص زمانی نسبت به دریافت یکسری اطلاعات از مؤسسات مستقر اقدام نماید. آنچه لزوم کنترل و ارزیابی عملکرد واحدهای فناوری مستقر در مراکز رشد پارک را حتمی و ضروری می‌کند، بواسطه محدودیت منابع مالی دولتی و تجهیزات و امکانات موجود و لزوم شناسایی شاخص‌های پیشرفت و کارایی، میزان اثربخشی فعالیت‌های اقتصادی و پایداری واحدهای فناوری و نوآور نوپایی است که، در مرکز رشد مستقر هستند.

فرآیند نظارت و ارزیابی عملکرد واحدهای فناوری مستقر در مراکز رشد پارک علم و فناوری استان مرکزی براساس پردازش اطلاعات و داده‌هایی صورت می‌گیرد که چگونگی عملکرد واحدهای فناوری نوپا را در سطوح علمی (فناوری و نوآوری)، مالی و سازمانی نشان می‌دهد.

نحوه نظارت و ارزیابی بر فعالیت‌ها و دستاوردهای واحدهای فناوری مبتنی بر پایش برنامه کسب و کار و طرح تجاری واحد فناوری و شامل؛ تکمیل و مستندسازی دانش‌فنی، ساخت نمونه تجاری محصول منتج از ایده محوری، تعداد محصولات ساخته و ارائه شده اعم از کالا یا خدمت، گسترش حوزه‌های فعالیت و سبد محصول، تجاری‌سازی و فروش، افزایش سودآوری، مدیریت صحیح منابع مالی و انسانی که به دلیل ویژگی خاص شرکت‌های کوچک و نوپای فناوری و دانش‌محور، از جمله مواردی است که در قالب این آئین‌نامه با عنوان "آئین‌نامه ارزیابی نظارت و ارزیابی عملکرد و فعالیت‌های واحدهای فناوری"، به آن پرداخته شده است.

ماده (۲) تعاریف:

در این آئین‌نامه تعاریف و اصطلاحات زیر که ممکن است در مشروح آئین‌نامه به کار روند عبارت است از؛

۱- پارک: پارک علم و فناوری استان مرکزی

۲- مرکز/ مراکز رشد: مرکز/ مراکز رشد واحدهای فناوری پارک علم و فناوری استان مرکزی

۳- شورا: شورای مرکز رشد.

۴- هسته‌های فناوری: گروه‌های مستقر در دوره پیش رشد (رشد مقدماتی) مرکز رشد واحدهای فناوری.

۵- شرکت‌های فناوری: شرکت‌های فناوری مستقر در دوره رشد مرکز رشد واحدهای فناوری پارک.

۶- واحد فناوری: هسته‌ها و شرکت‌های فناوری و نوآوری که پیش از این از طریق فرآیند جذب و پذیرش و استقرار در مراکز رشد مستقر می‌باشند.

۷- ایده محوری: طرح یا ایده مبتنی بر فناوری و نوآوری با ارزش تجاری‌سازی که اجرای آن مبتنی بر تحقیق و برنامه‌ریزی می‌باشد و در نهایت منجر به ارائه محصول (کالا/ خدمت) با ارزش افزوده بالا به جامعه خواهد شد و می‌تواند فرصت ایجاد یک کسب و کار دانش‌بنیان باشد.

۸- طرح کسب و کار (BP: Business Plan): سندی جامع در مورد کسب و کار هسته/ واحد فناوری است.

ماده ۳) اهداف:

این آئین‌نامه و فرم‌های پیوست آن به منظور دستیابی به اهداف زیر تهیه و تدوین شده است:

۱-۳- اطمینان از روند رو به رشد فعالیت‌های واحد فناور مطابق با ضوابط و معیارهای مرکز رشد و پارک و همچنین قوانین و مقررات جاری کشور مرتبط با فضای کسب و کار و تجارت.

۲-۳- تعیین میزان تحقق اهداف و برنامه‌های واحد فناور در توسعه و تکمیل دانش فنی، تثبیت و توسعه تیم‌کاری و تجاری‌سازی ایده محوری با توجه به ماهیت دانش‌محور بودن آنها.

۳-۳- بهبود و توسعه ساز و کارهای لازم جهت توانمندسازی، هدایت، مدیریت و پشتیبانی از واحدهای فناور.

۴-۳- تعیین معیارهای لازم جهت تمدید مدت حضور واحدهای فناور در مرکز رشد و ارائه خدمات، متناسب با آن.

۵-۳- ارائه مجوز واحد فناور (مجوز فناوری)، به واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد.

۶-۳- صدور معرفی‌نامه‌ها در راستای اخذ سایر مجوزهای قانونی جهت توسعه کسب و کار.

۷-۳- تعیین نحوه بازپرداخت تسهیلات حمایتی به واحد فناور در زمان خروج در شورای مرکز رشد.

۸-۳- وابسته نکردن تمدید مدت استقرار واحدهای فناور به کسب مجوز فناوری، با هدف ایجاد فرصت لازم برای کسب نتایج و اثربخشی فعالیت‌های صورت گرفته در بخش تحقیق و توسعه با توجه به حوزه فعالیت.

- تبصره ۱: نتایج نظارت و ارزیابی واحد فناور، مبنای اصلی تعیین و سطح ارائه خدمات در دوره رشد بوده و تصمیم‌گیری نسبت به ادامه استقرار، استقرار مشروط یا خروج از مرکز رشد و محاسبه نحوه و میزان بازپرداخت حمایت‌های مالی و هر نوع تعامل دیگر بین مرکز رشد و واحد فناور بر اساس این نتایج صورت خواهد پذیرفت.

ماده ۴) معیارهای ارزیابی و نحوه محاسبه:

نظارت و ارزیابی واحدهای فناور، مبتنی بر چهار معیار «علمی و فناوری»، «سازمانی و پرسنلی»، «مالی و اقتصادی» و «تعامل و هم‌افزایی» و بر اساس فرم‌های ارزیابی عملکرد به تفکیک دوره استقرار که به صورت خوداظهاری توسط واحد فناور تکمیل و به همراه مستندات مربوطه به مرکز رشد ارائه می‌گردد، در دوره‌های زمانی مشخص انجام می‌پذیرد.

طبق فرم ارزیابی هر کدام از معیارها دارای وزن مشخصی هستند که به شرح زیر اعلام می‌شود:

- معیار علمی و فناوری با وزن ۲۵ درصد
- معیار سازمانی و پرسنلی با وزن ۲۵ درصد
- معیار مالی و اقتصادی با وزن ۳۵ درصد
- معیار تعامل و هم‌افزایی با وزن ۱۵ درصد

برای تعیین امتیاز هر واحد فناور، امتیاز هر معیار در ضریب وزنی آن ضرب شده و مجموع امتیازات در هر يك از چهار بخش، امتیاز کسب شده توسط واحد فناور خواهد بود.

جدول شماره ۱: وزن شاخص‌های ارزیابی رشد علمی و فناوری

ردیف	شاخص	سقف امتیاز	نحوه ارزیابی	
			کمی	کیفی
۱	پیشرفت ایده محوری	۱۵	✓	
۲	دستاوردهای فناوری/ نوآوری	۲۰	✓	
۳	همکاری‌های علمی و پژوهشی	۵	✓	
۴	اخذ تأییدیه دانش‌بنیان	۲۰	✓	
۵	اخذ مجوز و تأییدیه‌ها (گواهی استاندارد، جواز تأسیس، پروانه بهره‌برداری و ...)	۱۵	✓	
۶	حفظ مالکیت فکری (ثبت اختراع، ثبت علامت تجاری، ثبت طرح صنعتی)	۱۰	✓	
۷	الزامات هویت‌سازی (وب‌سایت، لوگو، ست اداری و ...)	۱۵	✓	

جدول شماره ۲: وزن شاخص‌های ارزیابی رشد سازمانی

ردیف	شاخص	سقف امتیاز	نحوه ارزیابی	
			کمی	کیفی
۱	مشخص بودن اهداف، چشمانداز، مأموریت، BM و BP	۱۵		✓
۲	وجود ساختار سازمانی (چارت سازمانی) و به‌روز بودن آن و تعیین شرح وظایف	۵	✓	
۳	مدیرعامل شرکت (ساعات حضور، چگونگی ارتباط با تیم، توان اجرایی و عملکرد)	۱۰		✓
۴	وجود نیروی محوری یا کلیدی	۵	✓	
۵	وجود قرارداد با کلیه پرسنل	۱۰	✓	
۶	وجود لیست بیمه	۱۰	✓	
۷	پیش‌بینی جذب تخصص‌های مورد نیاز در آینده	۵		✓
۸	توانمندسازی و حضور در دوره‌های آموزشی	۱۵	✓	
۹	استفاده از مشاوران علمی، حقوقی، بازاریابی و ...	۱۰	✓	
۱۰	استقرار و بکارگیری نرم‌افزارهای تخصصی و مدیریتی	۵	✓	
۱۱	تشکیل پرونده مالیاتی و دریافت کد اقتصادی	۱۰	✓	

جدول شماره ۳: وزن شاخص‌های ارزیابی رشد مالی و اقتصادی

ردیف	شاخص	سقف امتیاز	نحوه ارزیابی	
			کمی	کیفی
۱	وجود برنامه جهت ورود به بازار	۱۰	✓	
۲	تجزیه و تحلیل رقبا، سهم بازار و پیش‌بینی وضعیت بازار	۱۰	✓	
۳	برنامه‌ریزی جهت تأمین منابع مالی	۱۰	✓	
۴	گردش مالی قراردادهای منعقد شده (از ابتدای استقرار در مرکز رشد)	۲۰	✓	
۵	توان مالی شرکت	۱۵	✓	
۶	استقرار سیستم و انطباق مالی (دفاتر حسابداری، نرم‌افزار مدیریت مالی و ...)	۱۵	✓	
۷	ارائه اظهارنامه مالیاتی عملکرد و ارزش افزوده به سازمان امور مالیاتی	۲۰	✓	

جدول شماره ۴: وزن شاخص‌های ارزیابی تعامل و هم‌افزایی

ردیف	شاخص	سقف امتیاز	نحوه ارزیابی	
			کمی	کیفی
۱	تعامل مؤثر با ستاد مرکز رشد و سایر واحدهای پارک	۱۰		✓
۲	ارائه گزارشات عملکرد به همراه مستندات مربوطه	۱۵	✓	
۳	پاسخگویی به مکاتبات و تماس‌ها	۱۰	✓	
۴	حضور در جلسات و مشارکت در بازدیدها و نشست‌های کاری	۱۰	✓	
۵	شبکه‌سازی و توسعه تعاملات با واحدهای فناور مستقر و سایر ذینفعان کسب و کار	۱۵	✓	
۶	حضور در نمایشگاه‌های تخصصی و تجاری داخلی و بین‌المللی	۲۰	✓	
۷	حضور در جشنواره‌ها و رویدادهای کارآفرینی	۲۰	✓	

مطابق با جدول شماره ۵، نسبت امتیازات هر واحد فناور، به امتیازات کل (به تفکیک هر شاخص) استخراج شده و در جدول درج می‌شود.

شاخص	وزن تعریف شده در ارزیابی	امتیاز	نسبت امتیاز کسب شده در هر بخش به کل امتیاز
علمی و فناوری	$W_1 = 25\%$	S_1	$R_1 = \frac{100 S_1}{T}$
سازمانی و پرسنلی	$W_2 = 25\%$	S_2	$R_1 = \frac{100 S_2}{T}$
مالی و اقتصادی	$W_3 = 35\%$	S_3	$R_1 = \frac{100 S_3}{T}$
تعامل و هم‌افزایی	$W_4 = 15\%$	S_4	$R_1 = \frac{100 S_3}{T}$
جمع	100%	T	100%

جدول شماره ۵: نسبت امتیاز هر يك از معیارها به کل امتیازات

مجموع وزن شاخص های ارزیابی براساس مدت زمان استقرار هر شرکت فناور در دوره استقرار در مرکز رشد متفاوت است. این تفاوت بر اساس روند رشدی است که از شرکت در طی زمان استقرار انتظار می رود. شرکت های فناور که بیش از ۲۴ ماه (۲ سال) در مرکز رشد مستقر باشند، کسب حداکثر امتیاز ۱۰۰ توسط آنها قابل انتظار است و برای سایر واحدهای فناور به نسبت، درصدی از این وزن مطابق با جدول زیر تعریف می شود.

زمان استقرار	کمتر از ۶ ماه	۶-۱۲ ماه	۱۲-۱۸ ماه	۱۸-۲۴ ماه	بیش از ۲۴ ماه
ضریب تأثیر	۶۵٪	۵۰٪	۲۵٪	۰/۱	۰

فرآیند رشد کیفی و کمی شرکت فناور با توجه به شاخص های ارزیابی و مدت زمان استقرار شرکت فناور در مرکز رشد بر اساس جدول ذیل تعیین می گردد.

نام واحد فناور	علمی و فناوری ۲۵٪	سازمانی و پرسنلی ۲۵٪	مالی و اقتصادی ۳۵٪	تعامل و هم افزایی ۱۵٪	جمع کل امتیاز	مدت استقرار در مرکز رشد (ماه)	درصد کسر امتیاز نسبت به مدل استاندارد	وضعیت واحد فناور
عالی								
متوازن								
نسبتاً متوازن								
نامتوازن								
بسیار نامتوازن								

جدول شماره ۶: کیفیت رشد شرکت فناور با توجه به معیارهای ارزیابی

مطابق با جدول شماره ۶، وضعیت واحد فناور با شاخص زیر سنجیده می شود:

۱- **عالی (کاملاً متوازن):** ۰ تا ۵ درصد کسر امتیاز نسبت به استاندارد.

۲- **متوازن:** ۵ تا ۱۵ درصد کسر امتیاز نسبت به استاندارد.

۳- **تا حدودی متوازن:** ۱۵ تا ۳۵ درصد کسر امتیاز نسبت به استاندارد.

۴- **نامتوازن:** ۳۵ تا ۵۵ درصد کسر امتیاز نسبت به استاندارد.

۵- **بسیار نامتوازن:** بیشتر از ۵۵ درصد کسر امتیاز نسبت به استاندارد.

علاوه بر استفاده از این نتایج در بخش رتبه بندی واحدهای فناور، برای شرکتهایی که به صورت نامتوازن و بسیار نامتوازن رشد داشته اند، در مرحله نخست اقدامات مشاوره ای از سوی مرکز رشد در جهت ارائه راهکارهای اصلاحی انجام می شود و در صورت عدم بهبود و اصلاح فرآیند رشد شرکت و ادامه روند قبل، موضوع جهت تصمیم گیری در خصوص ادامه حضور واحد فناور در مرکز رشد، به شورا ارجاع خواهد شد.

ماده ۵) نحوه اجرا:

الف) دوره رشد مقدماتی (پیش رشد):

- هسته‌های فناور در مدت زمان استقرار در رشد مقدماتی، در قالب فرم مربوطه، هر ۲ ماه یکبار و براساس برنامه زمان‌بندی فعالیت‌های خود در دوره پیش‌رشد، که پیش‌تر توسط خود او تدوین و به تأیید ناظر طرح رسیده است، باید گزارش عملکرد خود را به مرکز رشد ارائه نمایند.

- **تبصره ۲:** ارزیابی عملکرد هسته‌های فناور در پایان دو ماهه اول و دوم در طی دوره پیش‌رشد، توسط کارشناس مرکز رشد (کارشناس هسته‌های فناور) انجام می‌شود و ارزیابی نهایی (ارزیابی سوم) در پایان دوره استقرار توسط کارگروه ارزیابی متشکل از اعضای مرکز رشد و ناظر طرح انجام خواهد پذیرفت.

- **تبصره ۳:** در صورت تأیید نتیجه ارزیابی توسط کارگروه ارزیابی، هسته فناور می‌تواند درخواست خود مبنی بر پذیرش در دوره رشد را از طریق سامانه جذب و پذیرش به مرکز رشد ارائه نماید.

- **تبصره ۴:** به منظور ایجاد فرصت لازم جهت تحقق کامل اهداف و برنامه‌های هسته فناور، در صورت تشخیص و موافقت کارگروه ارزیابی، دوره استقرار هسته فناور می‌تواند به مدت ۳ ماه (با رعایت سقف ۹ ماه) در دوره پیش‌رشد تمدید گردد.

ب) دوره رشد:

- شرکت‌های فناور در مدت زمان استقرار در دوره رشد می‌بایست حداقل ۲ بار در سال (تا ۳۱ شهریورماه و تا ۱۵ اسفندماه هر سال) نسبت به ارائه گزارش عملکرد و فعالیت‌های خود در قالب فرم مربوطه اقدام و آنرا به همراه مستندات لازم به مرکز رشد ارائه نمایند.

- علاوه بر ارائه گزارش‌های ادواری ۶ ماهه، شرکت فناور می‌بایست در زمان ارائه درخواست دریافت تسهیلات حمایتی گزارش خود را تکمیل و به مرکز رشد ارائه نماید.

- **تبصره ۵:** مدیر مرکز رشد نتایج ارزیابی واحد فناور را در قالب گزارشی تحلیلی جهت تصمیم‌گیری‌های بعدی شامل امکان تمدید قرارداد استقرار، صدور مجوز فناوری، نحوه و میزان ارائه خدمات، نحوه بازپرداخت تسهیلات در زمان خروج و ... به شورای مرکز رشد ارجاع خواهد نمود.

- **تبصره ۶:** شورای مرکز رشد می‌تواند در صورت لزوم و بر اساس نتایج گزارش ارزیابی، دوره استقرار شرکت فناور را به استناد آئین‌نامه مراکز رشد حداکثر به مدت ۲ سال (با رعایت سقف ۵ سال) در دوره رشد تمدید نماید.

این آیین‌نامه در ۵ ماده و ۶ تبصره در تاریخ ۹۹/۰۲/۲۳ در دومین جلسه شورای مرکز رشد پارک علم و فناوری استان مرکزی در سال ۱۳۹۹ مورد تصویب قرار گرفت.